



Mødedokument

A9-0388/2023

4.12.2023

BETÆNKNING

om kulturel mangfoldighed og betingelserne for ophavsmænd på det europæiske musikstreamingmarked
(2023/2054(INI))

Kultur- og Uddannelsesudvalget

Ordfører: Ibán García Del Blanco

INDHOLD

	Side
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING	3
BEGRUNDELSE.....	13
BILAG: ENHEDER ELLER PERSONER, SOM ORDFØREREN HAR MODTAGET INPUT FRA	15
OPLYSNINGER OM VEDTAGELSE I KORRESPONDERENDE UDVALG.....	17
ENDELIG AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB I KORRESPONDERENDE UDVALG .	18

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om kulturel mangfoldighed og betingelserne for ophavsmænd på det europæiske musikstreamingmarked (2023/2054(INI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til artikel 167 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,
- der henviser til UNESCO's konvention om beskyttelse og fremme af de kulturelle udtryksformers mangfoldighed,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/790 af 17. april 2019 om ophavsret og beslægtede rettigheder på det digitale indre marked og om ændring af direktiv 96/9/EF og 2001/29/EF¹,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/818 af 20. maj 2021 om oprettelse af programmet Et Kreativt Europa (2021-2027) og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1295/2013²,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/1925 af 14. september 2022 om åbne og fair markeder i den digitale sektor og om ændring af direktiv (EU) 2019/1937 og (EU) 2020/1828 (forordningen om digitale markeder)³,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2065 af 19. oktober 2022 om et indre marked for digitale tjenester og om ændring af direktiv 2000/31/EF (forordning om digitale tjenester)⁴,
- der henviser til sin beslutning af 14. december 2022 om gennemførelsen af den nye europæiske kulturdagsorden og EU-strategien for internationale kulturelle forbindelser⁵,
- der henviser til sin beslutning af 20. oktober 2021 om Europas medier i det digitale årti: En handlingsplan til støtte for genopretning og transformering⁶,
- der henviser til sin beslutning af 20. oktober 2021 om situationen for kunstnere og den kulturelle genopbygning i EU⁷,
- der henviser til sin beslutning af 19. maj 2021 om kunstig intelligens inden for uddannelse, kultur og den audiovisuelle sektor⁸,

¹ EUT L 130 af 17.5.2019, s. 92.

² EUT L 189 af 28.5.2021, s. 34.

³ EUT L 265 af 12.10.2022, s. 1.

⁴ EUT L 277 af 27.10.2022, s. 1.

⁵ EUT C 177 af 15.5.2023, s. 78.

⁶ EUT C 184 af 5.5.2022, s. 71.

⁷ EUT C 184 af 5.5.2022, s. 88.

⁸ EUT C 15 af 12.1.2022, s. 28.

- der henviser til sin beslutning af 20. oktober 2020 med henstillinger til Kommissionen om en ramme for etiske aspekter af kunstig intelligens, robotteknologi og relaterede teknologier⁹,
 - der henviser til sin beslutning af 20. oktober 2020 om intellektuel ejendomsret i forbindelse med udvikling af teknologier vedrørende kunstig intelligens¹⁰,
 - der henviser til sin beslutning af 17. september 2020 om kulturel genopbygning af Europa¹¹,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 54,
 - der henviser til betænkning fra Kultur- og Uddannelsesudvalget (A9-0388/2023),
- A. der henviser til, at musiksektoren som et afgørende element i den kulturelle og sproglige mangfoldighed i Unionen udgør en vigtig kulturel søjle og af alle kulturelle og kreative sektorer er den, der når ud til den største offentlighed;
- B. der henviser til, at musiksektoren er en vigtig del af de kulturelle og kreative industrier, som er anerkendt som et af de 14 centrale økosystemer for opbygningen af den europæiske økonomi, idet den skaber vækst og jobs, herunder for unge;
- C. der henviser til, at komponister, sangskrivere og udøvende kunstnere er det første led i musiksektorens værdikæde og udgør musiksektorens fremmeste kreative drivkræfter i al musik, som distribueres via streamingplatforme;
- D. der henviser til, at hastig innovation inden for digitale teknologier i løbet af de seneste to årtier har ændret musiksektoren gennemgribende, navnlig måden, hvorpå musik skabes, produceres og distribueres, og hvordan folk tilgår og forbruger den;
- E. der henviser til, at musiksektoren konstant og hurtigt tilpasser sig nye forretningsmodeller, nye måder at interagere med publikum på og brugen af supplerende platforme såsom sociale medieplatforme eller korte videoapps, hvilket både skaber nye muligheder og udfordringer; der henviser til, at der i denne forbindelse må tages fat på betydelige udfordringer såsom fremme af kulturel mangfoldighed og et rimeligt vederlag til ophavsmænd;
- F. der henviser til, at den vigtigste måde, hvorpå folk nu nyder musik, er ved hjælp af musikstreamingtjenester, enten via digitale musikplatforme eller platforme, som onlinebrugere uploader indhold til, herunder sociale medieplatforme, livestreaming eller korte videoapps, som giver adgang til op til 100 millioner musiknumre, der er tilgængelige hvor som helst, når som helst og på alle former for enheder, enten gratis eller mod et forholdsvis lavt månedligt abonnementsgebyr;
- G. der henviser til, at 67 % af musiksektorens globale indtægter stammer fra streaming¹²; der henviser til, at den globale musiksektor har oplevet en vedvarende vækst, der

⁹ EUT C 404 af 6.10.2021, s. 63.

¹⁰ [EUT C 404 af 6.10.2021, s. 129](#).

¹¹ EUT C 385 af 22.9.2021, s. 152.

¹² International Federation of Phonography Industry, "Global Music Report 2023", den 21. marts 2023.

kulminerede i 2022, som var det ottende år i træk med vækst og en årsindtægt på 22,6 mia. USD; der henviser til, at det stigende antal investorer i musiksektoren er et udtryk for dens enorme samlede økonomiske værdi;

- H. der henviser til, at ophavsmænd og udøvende kunstnere ofte ikke anerkendes eller aflønnes på en måde, der afspejler det reelle omfang af deres bidrag, hvilket resulterer i, at størstedelen af ophavsmændene modtager meget lave indtægter fra musikstreamingmarkedet, og ofte betyder, at de ikke er i stand til at opretholde deres professionelle karriere, hvilket over tid foranlediger en betydelig ubalance, som det er nødvendigt at gøre noget ved¹³; der henviser til, at der er behov for at undersøge mere retfærdige modeller for tildeling af streamingindtægter til ophavsmænd og udøvende kunstnere ved at undersøge forskellige tilgængelige mekanismer såsom pro rata-modeller og brugercentrerede modeller eller helt nye; der henviser til, at kriterierne for, hvordan streaminger opgøres af platforme, også kan have en indvirkning på praksisser for streamingmanipulation;
- I. der henviser til, at undersøgelser peger på, at den nuværende situation er kendetegnet ved nye udfordringer samt flere systemiske problemer af ældre dato, som musiksektoren fortsat udfordres af, navnlig et fald i produkternes samlede værdi, en koncentration af indtægterne hos de største aktører og de populæreste kunstnere, mangel på kvalitetsdata til korrekt identifikation af sangskrivere, udøvende kunstnere eller andre rettighedshavere, streamingmanipulation samt det, at udbydere af onlineindholdsdelingstjenester og dominerende onlineplatforme og appbutikker bruger musikindhold ulovligt; minder om, at alle disse faktorer påvirker rimeligheden og bæredygtigheden af de indtægter, som musikstreamingmarkedet genererer;
- J. der henviser til, at gennemsnitsprisen for et månedsabonnement på en musikstreamingtjeneste ikke er steget i årene, siden sådanne tjenester blev lanceret, navnlig ikke når der tages højde for inflationen og den enorme tilvækst i det indhold, der er adgang til;
- K. der henviser til, at ophavsrettigheder ikke bør betragtes som et gratis aktiv i forbindelse med musiktjenesters egne kommercielle og salgsfremmende strategier;
- L. der henviser til, at musikstreamingplatforme gennem deres brug af algoritmer og anbefalingssystemer spiller en vigtig rolle med hensyn til at bestemme, hvilket indhold der opdages, og dermed har en væsentlig indvirkning på den kulturelle mangfoldighed; der henviser til, at de også kan påvirke, udvælge eller oppuste synligheden af visse numre – og dermed indtægterne for deres ophavsmænd og komponister – samt af andre aktører i den europæiske kulturelle og kreative sektor;
- M. der henviser til, at musikstreamingplatforme bør fortsætte deres bestræbelser på at øge den overordnede gennemsigtighed og sporbarhed med hensyn til mange driftsmæssige aspekter, som er af stor vigtighed for forfattere, udøvende kunstnere og andre

¹³ Briefing – "[Research for CULT Committee: Cultural diversity and the conditions for authors in the European music streaming market: a bibliographical review](#)" (Forskning for CULT-udvalget: Kulturel mangfoldighed og vilkårene for ophavsmænd på det europæiske musikstreamingmarked: et bibliografisk overblik), Europa-Parlamentet, Generaldirektoratet for Unionens Interne Politikker – Temaafdelingen for Struktur- og Samhørighedspolitik, juni 2023.

rettighedshavere; der henviser til, at musikstreamingplatforme ikke er forpligtede til åbenhed om deres algoritmer og anbefalingsværktøjer eller til at sikre, at europæiske musikværker promoveres;

- N. der henviser til, at fremme af kulturel mangfoldighed på det europæiske musikstreamingmarked, herunder promovning af europæiske kunstnere på verdensplan, skal analyseres yderligere for at frigøre de europæiske kulturelle og kreative sektors fulde potentiale, som ikke udelukkende må afhænge af kommercielle beslutninger hos dominerende private globale aktører;
 - O. der henviser til, at musiksektoren i tiltagende grad konfronteres med en øget mængde AI-genereret indhold, hvor et stigende antal numre dagligt oversvømmer streamingplatformene, hvilket risikerer at forstærke allerede eksisterende ubalancer med hensyn til opdagelighed og aflønning af ophavsmænd; der henviser til, at udviklingen af AI-teknologier i stedet burde tjene og styrke den menneskelige kreativitet og anvendes på en gennemsigtig måde;
 - P. der henviser til, at der i en række studier er konstateret tilfælde af streamingsvind og manipulation, idet visse aktører udnytter systemet til at rage indtægter til sig, der burde gå til ophavsmænd og udøvende kunstnere, ved eksempelvis at bruge bots til kunstigt at puste antallet af aflytninger af visse uploadede musiknumre op¹⁴; der henviser til, at sporingssystemer og identifikationsmekanismer til at afbøde denne svingagtige adfærd på musikstreamingplatforme indtil videre er begrænsede;
 - Q. der henviser til, at det er vigtigt at sikre et velfungerende indre marked for onlinedistribution af musik; der henviser til, at der derfor bør gøres en målrettet indsats for at tackle og udrydde uoverensstemmelser og ubalancer i betragtning af deres indvirkning på markedet, navnlig hvad angår deling af indtægter fra streamingplatforme; der henviser til, at der med henblik herpå bør foretages yderligere undersøgelser og analyser for at indsamle data og indkredse faktorer, der kan skabe hindringer for spredningen af musikindhold i hele Europa;
 - R. der henviser til, at korrekt identificering af ophavsmænd er afgørende, ikke blot af hensyn til deres anerkendelse og en bedre aflønning, men også for at sikre mangfoldighed og gennemsigtighed på platformene;
1. understreger behovet for at støtte og skabe regler, der sikrer et retfærdigt og bæredygtigt økosystem for musikstreaming i EU, som både fremmer kulturel mangfoldighed og retter op på de ubalancer, der påvirker sektoren – og især dens ophavsmænd og udøvende kunstnere – negativt, og kan forhindre den i at blomstre;
 2. fremhæver, at alle aktører i værdikæden for musikstreaming er nødt til at indgå i en effektiv dialog, der omfatter ophavsmænd og udøvende kunstnere, og foretage de nødvendige ændringer for at sikre et retfærdigt, inklusivt og bæredygtigt økosystem i

¹⁴ Pressemeddelelse – "[Fake streams, real phenomenon: the CNM working with the industry to fight streaming fraud](#)" (Falske streamninger, virkeligt fænomen: CNM's samarbejde med branchen om at bekæmpe streamingsvind), Centre national de la musique, den 16. januar 2023.

sektoren, således at den kan bidrage til kulturel mangfoldighed, ved at levere muligheder for at opdage kunstnere samt ved at promovere lokale repertoarer;

3. bemærker med bekymring, at den aktuelle ubalance i fordelingen af indtægter på markedet for musikstreaming er til ugunst for både ophavsmænd og udøvende kunstnere og bringer bæredygtigheden af deres professionelle karrierer på det digitale marked i fare; glæder sig over enhver bestræbelse med hensyn til en mere retfærdig aflønning af ophavsmænd og udøvende kunstnere i erkendelse af den vigtige rolle, de spiller i den europæiske musiksektor;
4. opfordrer Kommissionen til at vurdere, hvordan eksisterende kontraktpraksisser på det europæiske musikstreamingmarked samt den nuværende model for indtægtsfordeling for musikstreamingtjenester indvirker på den kulturelle mangfoldighed og princippet om et passende og forholdsmæssigt vederlag til ophavsmænd og udøvende kunstnere, og opfordrer den til i samarbejde med de relevante interessenter at undersøge passende foranstaltninger, herunder alternative og mere retfærdige modeller til omfordeling af streamingindtægter; opfordrer Kommissionen til at undersøge, om der er en høj grad af koncentration i musikbranchen og vurdere, hvordan dette indvirker på den kulturelle mangfoldighed, på ophavsmændenes aflønning og på konkurrencen;
5. opfordrer indtrængende interessenterne til at tage de nødvendige skridt til at overvinde den aktuelle ubalance og anmoder Kommissionen om at overvåge og tilskynde til fremskridt i så henseende og overveje hensigtsmæssige politikforslag, såfremt frivillige initiativer fra interessenter ikke munder ud i meningsfulde løsninger;

Mod et bæredygtigt økosystem for ophavsmænd

6. understreger, at ophavsmændenes centrale rolle bør afspejles gennem større synlighed på musikstreamingtjenesterne og en mere afbalanceret fordeling af streamingindtægterne; opfordrer industrien til at undersøge nye modeller for fordeling af streamingindtægter for at sikre ophavsmænd og udøvende kunstnere en så lige og retfærdig fordeling som muligt;
7. opfordrer Kommissionen til at vurdere, om anvendelsen af nye teknologier såsom blockchain og de internationale identifikationskoder for rettighedshavere, musikværker og lydoptagelser har potentiale til at forbedre gennemsigtigheden og omkostningseffektiviteten på markedet for musikstreaming, navnlig med hensyn til nøjagtigheden af metadata og aflønning, især for ophavsmænd og udøvende kunstnere; beklager, at der generelt mangler sådanne gennemsigtigheds- og sporbarhedskrav for musikstreamingtjenester;
8. understreger vigtigheden af, at ophavsmænd bliver medlemmer af kollektive forvaltningsorganisationer for at sikre retten til kollektive overenskomster og kollektiv repræsentation; understreger, at kollektive forhandlinger gennem ophavsretsselskaber har til formål at sikre en passende værdi for brugen af ophavsmænds værker på markedet for musikstreaming samt at fremme en mere retfærdig adgang til markeder og kulturel mangfoldighed i Unionen; minder om vigtigheden af direktiv 2014/26/EU¹⁵,

¹⁵ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/26/EU af 26. februar 2014 om kollektiv forvaltning af ophavsret og beslægtede rettigheder samt multiterritoriale licenser for rettigheder til musikværker med henblik på

som fastlægger rammerne for multiterritorial onlinelicensering til musikstreamingtjenester af ophavsrettigheder, sikrer ophavsmændene frit valg med hensyn til at vælge den mest effektive måde at forvalte deres vederlagsrettigheder på og fastsætter et højt niveau af gennemsigtighed og regler for god forvaltning for kollektive forvaltningsorganisationer, hvilket er afgørende for en effektiv forvaltning af repertoarer på musikstreamingplatforme;

9. understreger, at det er vigtigt at gøre det lettere at finde frem til alle, der er involveret i skabelsesprocessen, navnlig ophavsmænd og udøvende kunstnere, på musikstreamingtjenester ved at sikre en omfattende og nøjagtig fordeling af metadata fra oprettelsestidspunktet for ethvert musiknummer, der uploades til en musikstreamingtjeneste; tilskynder i denne forbindelse til anvendelse af alle internationale identifikationskoder (IPI¹⁶, ISWC¹⁷, ISRC¹⁸, IPN¹⁹ og ISNI,²⁰); fremhæver, at korrekt identifikation af ophavsmænd spiller en central rolle i forbindelse med søgning efter og opdagelighed af værker og gør det muligt at sikre ophavsmændene et passende vederlag ved fordelingen af indtægter;
10. opfordrer alle musikbranchens aktører til at intensivere deres bestræbelser på at sikre en omfattende og korrekt metadataallokering af sange gennem identificering og nøjagtig indberetning af ophavsmandsoplysninger for deres musikværker på streamingtjenester, herunder når indholdet uploades af fuldt uafhængige ophavsmænd;
11. understreger behovet for at øge navnlig unge ophavsmænds bevidsthed om vigtigheden af at blive krediteret og betalt for deres musik på streamingmarkedet; glæder sig over relevante forskningsprogrammer og -initiativer, herunder på internationalt plan, og opfordrer Kommissionen til at undersøge, hvordan sådanne initiativer kan støttes;
12. minder om behovet for at sikre værdien af ophavsmænds rettigheder uanset musikstreamingtjenesternes tilbud; bemærker, at en række nylige undersøgelser^{21 22} viser, at et flertal af ophavsmænd og udøvende kunstnere ikke oppebærer tilstrækkeligt mange indtægter fra musikstreaming; opfordrer til en revision af royaltysatser, der er fastlagt inden digitaliseringen, med henblik på at bringe dem i overensstemmelse med rimelige og moderne satser; fordømmer eksistensen af enhver ordning, f.eks. såkaldte "payola-ordninger", som skal tvinge ophavsmænd til at acceptere lavere indtægter til gengæld for større synlighed, hvorved deres allerede meget lave streamingindtægter udhules yderligere, navnlig i betragtning af at løftet om større synlighed i de fleste tilfælde ikke bliver opfyldt;

onlineanvendelse i det indre marked (EUT L 84 af 20.3.2014, s. 72).

¹⁶ IPI: Interested Parties Information, <https://www.ipisystem.org/>.

¹⁷ ISWC: International Standard Musical Work Code, <https://www.iswc.org/>.

¹⁸ ISRC: International Standard Recording Code, <https://isrc.ifpi.org/en/>.

¹⁹ IPN: International Performer Number, <https://www.scapr.org/tools-projects/ipd/>.

²⁰ ISNI: International Standard Name Identifier, <https://isni.org/>.

²¹ European Composer and Songwriter Alliance, *Music streaming and its impact on music authors – why we should fix streaming and how to ensure a sustainable future for all music creators* (Musikstreaming og dens indvirkning på musikophavsmænd – hvorfor vi bør gøre noget ved problemerne med streaming, og hvordan vi sikrer en bæredygtig fremtid for alle musikskabere), juli 2023.

²² Legrand Network, *Study on the place and role of authors and composers in the European music streaming market* (Undersøgelse om ophavsmænds og komponisters plads og rolle på det europæiske marked for musikstreaming), European Grouping of Societies of Authors and Composers, 28. september 2022.

13. bemærker, at konkurrencen mellem udbydere af musikstreaming på det europæiske marked domineres af nogle få globale aktører; minder om behovet for en hurtig gennemførelse af forordningen om digitale markeder og forordningen om digitale tjenester for at sikre et retfærdigt økosystem ved at gøre op med urimelige konkurrencemetoder hos online-platforme for indholdsdeling og udbydere af musikstreamingtjenester på markedet for musikstreaming, såsom at brugere ulovligt kan streame eller downloade beskyttet indhold; understreger behovet for gennemsigtighed og effektiv revision, hvad dette angår; fremhæver nødvendigheden af at sætte en stopper for sådanne overtrædelser på platforme og begået af platforme samt i appbutikker;
14. understreger, at det er vigtigt at sikre investeringer i nye europæiske talenter og musik, herunder lokale kunstnere, nichekunstnere og kunstnere fra sårbare samfundsgrupper, ved hjælp af hensigtsmæssige finansieringsinstrumenter, herunder programmet Et Kreativt Europa, for at fremme investeringer i mere mangfoldige repertoireformer med hensyn til sprog eller genre, i tilvejebringelse af digitale færdigheder og i digital omstilling af forretningsmodeller, og understreger behovet for at øge ophavsmænds bevidsthed om deres rettigheder;
15. støtter fremme af udveksling af oplysninger om kunstneres liveforestillinger på platforme, navnlig for lokale kunstnere, med henblik på at lette opdagelse af nye numre og fremme synlighed;
16. opfordrer alle aktører i musikstreamingsektoren til at samarbejde om at vurdere og reducere digital musiks CO₂-fodaftryk;

En fremtrædende placering for europæiske musikværker og mulighed for at opdage dem

17. opfordrer til, at der på EU-plan træffes foranstaltninger for at sikre synligheden af og adgangen til europæiske musikværker i betragtning af den overvældende og konstant tiltagende indholdsmængde på musikstreamingplatforme og manglen på EU-regler til at regulere dem på en harmoniseret måde;
18. glæder sig over den undersøgelse, som Kommissionen har iværksat med det formål at vurdere muligheden for at opdage europæiske musikværker i musikøkosystemet, herunder gennem musikstreamingtjenester; anmoder Kommissionen om på grundlag af disse resultater at foreslå passende foranstaltninger, herunder en retlig ramme, til at sikre, at europæiske musikværker er synlige, tilgængelige og har en fremtrædende placering på musikstreamingplatforme;
19. opfordrer i denne forbindelse Kommissionen til at sikre, at en sådan ramme indeholder særlige indikatorer for mangfoldighed, som muliggør en uafhængig vurdering af brugen og synligheden af europæiske musikværker og deres mangfoldighed med hensyn til genrer, sprog og uafhængige ophavsmænd;
20. understreger endvidere, at en sådan retlig ramme vil kræve, at Kommissionen finder frem til den bedste praksis med hensyn til at teste diversificeret indhold, der fremlægges på platformes grænseflader, og regelmæssigt overvåger og rapporterer herom under anvendelse af en klar metode til at forstå og vurdere synligheden af europæiske

musikværker på bl.a. kuraterede playlister, brugergrænseflader, algoritmiske valg og anbefalingssystemer, med henblik på at sikre, at de bliver fremhævet og kan opdages;

21. opfordrer Kommissionen til at indsamle data og foretage en grundig analyse med henblik på at sikre, at europæiske musikværker kan opdages gennem musikstreamingtjenester, samt til at skabe en struktureret dialog mellem alle involverede parter; anmoder Kommissionen om på grundlag af resultaterne at overveje muligheden for at indføre konkrete foranstaltninger, såsom kvoter for europæiske musikværker, på musikstreamingplatforme;
22. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at vurdere passende metoder til at bevare den digitale europæiske musikarv og samtidig mindske den faktiske afhængighed af kommercielle musikstreamingplatforme med henblik på at sikre tilgængeligheden af og adgangen til europæiske musikværker på lang sigt;

Frem mod en etisk anvendelse af kunstig intelligens

23. opfordrer til en etisk anvendelse af kunstig intelligens (AI) i de kulturelle og kreative sektorer, herunder musiksektoren, og fremhæver, at AI kan være et redskab for kunstnere til at udforske, innovere og forbedre deres egne frembringelser; opfordrer til den størst mulige gennemsigtighed og understreger behovet for at sikre overholdelse af EU-retlige krav for udviklingen, produktionen og tilvejebringelsen af musikværker ved hjælp af AI-teknologier; understreger behovet for at tage stilling til de specifikke konsekvenser af anvendelsen af AI i de kulturelle og kreative sektorer;
24. opfordrer Kommissionen til at foreslå målrettede retlige bestemmelser til at sikre, at algoritmer og indholdsanbefalingssystemer på alle relevante musikstreamingplatforme er gennemsigtige, for at forhindre urimelig praksis og streamingsvindler, der anvendes til at mindske omkostningerne og sænke værdien for professionelle ophavsmænd yderligere; anmoder musiktjenesterne om fortsat at investere i passende værktøjer til at opdage sådanne aktiviteter;
25. understreger, at stigningen i AI-genereret indhold har ført til vækst i antallet af spor, der uploades til streamingplatforme, hvilket gør det endnu vigtigere at sikre, at europæiske musikværker har en fremtrædende placering og kan opdages; fremhæver, at publikum bør vide, om de musikværker, sange eller kunstnere, som de lytter til på musikstreamingplatforme, hovedsageligt er AI-genererede og/eller frembragt uden væsentlig medvirken af menneskelige ophavsmænd; understreger i denne forbindelse behovet for at arbejde på at sikre, at forbrugere er velinformerede, og at der er brug for at indføre en klar, rettidig og synlig mærkning for at informere offentligheden om rent AI-genererede værker, hvor ophavsmandens personlighed eller kreativitet ikke kommer til udtryk;
26. glæder sig over dialogen mellem interessenterne for at tackle udbredelsen af deepfakes på musikstreamingplatforme og opfordrer til, at der tages hensyn til alle ophavsmænds og udøvende kunstners interesser; minder om, at deepfakes er output, som er produceret af AI-modeller og -applikationer, og hvor forfatteres og udøvende kunstners identitet, stemmer og fysiske fremtoning kan være anvendt uden deres samtykke; opfordrer til i stigende omfang at anvende identifikationsværktøjer til at

afsløre deepfakes og manipuleret indhold og opfordrer til etablering af lettilgængelige rapporteringsordninger for ophavsmænd, udøvende kunstnere og andre rettighedshavere;

27. understreger, at ophavsmænd, udøvende kunstnere og andre rettighedshavere bør kunne reservere og licensere rettighederne til at anvende deres arbejde til AI-træning, -udvikling eller -design, som ikke sker i forskningsmæssigt øjemed; understreger i den forbindelse behovet for gennemsigtighed for så vidt angår træningsindhold, der er beskyttet i henhold til ophavsretten med henblik på generative AI-systemer for at sikre, at det er i overensstemmelse med gældende EU-ret eller national ophavsretslovgivning, og understreger, at udbydere af sådanne generative AI-systemer derfor skal dokumentere og offentliggøre en tilstrækkeligt detaljeret redegørelse for benyttelsen af sådanne træningsdata, uanset hvor træningen fandt sted, for at sikre, at den undtagelse for tekst- og datamining, der er fastsat i EU-lovgivningen om ophavsret, anvendes korrekt;

Perspektiver

28. opfordrer Kommissionen til at oprette et europæisk musikobservatorium, der skal tilvejebringe oplysninger om musikmarkederne i Unionen ved at indsamle og analysere data i medlemsstaterne, samt til at analysere og rapportere om juridiske spørgsmål, der berører musiksektoren, navnlig markedet for musikstreaming, med henblik på at udvikle sektoren;
29. opfordrer Kommissionen til yderligere at forbedre programmet Et Kreativt Europa, navnlig gennem en omfattende indsats vedrørende musik;
30. understreger, at musik har et stort potentiale til yderligere at fremme europæisk kultur, historie, kulturarv og mangfoldighed og europæiske værdier; mener, at musik også har potentiale til at bidrage til EU's bløde magt; fremhæver, at promovning af europæiske kunstnere uden for Unionen bør være et stærkt fokus for EU; opfordrer i denne forbindelse Kommissionen til at formulere en omfattende europæisk eksportstrategi for europæiske musikværker;
31. opfordrer Kommissionen til – parallelt med dens ventede lovforslag om algoritmers gennemsigtighed og en fremtrædende placering for europæiske musikværker – at etablere en struktureret dialog mellem alle interessenter med henblik på drøftelse af aktuelle spørgsmål, der påvirker markedet for musikstreaming, og til at samarbejde om at finde fælles løsninger hen imod en mere retfærdig fordeling af indtægterne fra musikstreamingplatforme, navnlig til ophavsmænd, udøvende kunstnere og små og meget små uafhængige producenter;
32. opfordrer Kommissionen til at overveje at indføre en europæisk branchestrategi for musik for at få Unionen til at spille en rolle med hensyn til at fremme mangfoldigheden af sine kunstnere og værker og herunder sætte fokus på styrken og mangfoldigheden i den europæiske musiksektor, fremme mindre aktører, tiltrække flere investeringer, tilvejebringe en større eksponering af kunstnere og kvantificere resultaterne.

o

o o

33. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.

BEGRUNDELSE

Den accelererende digitale omstilling af vores samfund skaber ubalancer i de traditionelle sociale relationer, og forandringernes hastighed gør, at det til tider er vanskeligt at korrigere eller tilpasse dem. Alle markeder er blevet ramt af ubalancer, nogle i mere udtalt grad end andre. Den kulturelle sektor er ingen undtagelse. I værdikæden er der sket en tilpasning af de involverede aktører – nye er fremkommet, og andre er praktisk talt forsvundet – som følge af en række faktorer: fænomenet onlineforbrug (og det medfølgende problem med digital piratkopiering), den enorme stigning i mængden af indhold, der er tilgængeligt globalt, og det øgede forbrug og den øgede konkurrence, som dette har affødt, anvendelsen af nye værktøjer i den kreative proces, den eksplosionsagtige udbredelse af kunstig intelligens og fremkomsten af "virtuelle verdener" eller "metaverser". Eftersom det kulturelle økosystems skrøbelige og usikre karakter er velkendt, og eftersom disse forandringer er sket så hurtigt og i fraværet af et rettidigt og tilstrækkeligt lovgivningsmæssigt modsvar, har disse brancher formodentlig kæmpet og kæmper fortsat mere end andre for at tilpasse sig den nye virkelighed, navnlig hvad angår kunstneres og skaberes vilkår, men også hvad angår hele værdikæden.

Der er ingen tvivl om, at musikbranchen er en af de kulturelle brancher, hvor forandringerne har været mest dramatiske. I løbet af nogle få år er vi gået fra LP'er eller CD'er til et masseforbrug via nettet. I dag streamer offentligheden musik via verdensomspændende onlineplatforme, hvorfra der er adgang til millioner af musikstykker (op til 300 millioner). Selv musikradiomodellen er nu for nedadgående. Der er aldrig før blevet forbrugt så meget musik i verden som i dag, og vi har aldrig tidligere haft adgang til en så uendelig vifte af kunstnere, stilarter og musikformer, som vi har nu. Musikkens økonomiske "kage" har aldrig været større. Denne virkelighed rummer imidlertid et paradoks: Hvis man ser bort fra en håndfuld kunstnere med stor succes, har situationen for skabere og udøvende kunstnere aldrig været så usikker som nu, og aldrig før har den populæreste musik repræsenteret så få stilarter.

Vi er vidner til en ekstrem kommercialisering af musikoplevelsen, hvor de mindre populære stilarter høres sjældnere, og det samme gør sig gældende for musik på mindre udbredte sprog, selv i de pågældende sprogs hjemlande. Skabelsen af et stort onlinemarked for musik har ført til et stadigt mere ensartet udbud, hvilket er blevet forstærket af lister over musikanbefalinger og algoritmer, der i større og større grad ensretter publikums smag.

Komponister eller udøvere af mindre eller eksperimenterende stilarter har vanskeligt ved at blive eksponeret på platforme med et massivt musikudbud. Kunstnere, som ikke er at finde på de vigtigste lister over musikanbefalinger eller på disse platformes startskærm, er dømt ude. Radiostationer har ikke længere megen indflydelse med hensyn til at introducere nye navne på markedet; de eneste alternativer er andre sociale netværk, og det forringer den kunstneriske oplevelse yderligere.

Behovet for at være til stede i anbefalingsystemerne har ført til praksisser som f.eks. de såkaldte "payola"-ordninger, hvor kunstnere tvinges til at acceptere en mindre betaling til gengæld for større synlighed. Det er helt åbenlyst en forfærdelig praksis, især hvis det også tages i betragtning, at de royalties, som streamingtjenesterne betaler ophavsmænd og udøvende kunstnere for streamingen af deres værker, er usle. Kunstnere, hvis værker afspilles hundredtusindvis af gange om året, kan ikke leve af dette alene og er nødsaget til at skaffe sig supplerende indtægter ved at give liveoptrædener, kurser eller andre aktiviteter. Dette er

simpelthen ikke holdbart.

Det er afgørende at foretage en grundig analyse af musikbranchens værdikæde for at indkredse dens ubalancer og iværksætte korrigerende foranstaltninger ved hjælp af retlige værktøjer og/eller kodekser for god praksis. Vi bør i vores analyse ikke lade os påvirke af fordomme, myter eller dæmonisering af visse aktører på musikmarkedet. Alle aktører spiller en vigtig rolle og har alle behov for en justering, der kan skabe ny balance og sikre holdbarhed og plads til nye kunstnere og musikværker.

"Forenet i mangfoldighed" lyder Den Europæiske Unions motto. Denne sætning, der står at læse i præambelen til Den Europæiske Unions oprettelsestraktat, kan ses både som en konstatering og som et opdrag:

- Den Europæiske Union og dens civilisationsprojekt beror på kulturen. Uden kultur – som alle de samfund, der udgør Unionen, bidrager med – ville den blot være en tom skal uden sjæl.
- Det er EU's pligt at sikre denne mangfoldighed. Uden den giver projektet ikke mening. Denne mangfoldighed giver sig ikke kun udtryk sprogligt eller etnografisk, men også i beskyttelsen af vore samfunds rige kreative potentiale.

På grundlag af denne dobbelte læsning af mottoet har Den Europæiske Union ved flere lejligheder indført regler for at beskytte kulturel virksomhed og kunstneres og skaberes rettigheder, både fysisk og digitalt. Nu må vi træffe foranstaltninger, der kan sikre musiksektorens bæredygtighed og gøre det muligt at skabe både åndelig og økonomisk velstand. Denne betænkning tjener som en anbefaling, som vi har udarbejdet i Europa-Parlamentets Kultur- og Uddannelsesudvalg for at leve op til vores ansvar i denne henseende. Indholdet – der er drøftet i detaljer med sektoren – har til formål at indkredse de ting på markedet, som ikke fungerer hensigtsmæssigt, og foreslå løsninger.

"Uden musik ville livet være en fejltagelse, en anstrengelse, et eksil", mente Nietzsche. Musikken er nok den mest metafysiske, uforklarlige og ubegribelige kunstneriske oplevelse, som mennesket kan nyde, og udgør den "fortryllelse", som Nietzsche også talte om. Vi må gøre alt, hvad der står i vores magt, for at holde denne magi i live i Europa.

BILAG: ENHEDER ELLER PERSONER, SOM ORDFØREREN HAR MODTAGET INPUT FRA

I henhold til forretningsordenens bilag I, artikel 8, erklærer ordføreren at have modtaget input fra følgende enheder eller personer som led i udarbejdelsen af betænkningen frem til vedtagelsen heraf i udvalget:

Enheder og/eller personer
AEPO-ARTIS
GESAC, European Grouping of Societies of Authors and Composers (Europæisk Sammenslutning af Foreninger for Ophavsmænd og Komponister)
ECSA, European Composer & Songwriter Alliance (Den Europæiske Alliance af Komponister og Sangskrivere)
IFPI, International Federation of the Phonographic Industry (Den Internationale Sammenslutning af Fonogram- og Videogramfremstillere)
IMPALA, Independent Music Companies Association (Foreningen af Uafhængige Musikselskaber)
ICMP, International Confederation of Music Publishers (Den Internationale Konføderation af Musikudgivere)
IMPF, Independent Music Publishers International Forum (Internationalt Forum for Uafhængige Musikudgivere)
EMMA, European Music Managers Alliance (Den Europæiske Alliance af Musikmanagere)
CreativityWorks!
CISAC
MIDEM+, Marché International du Disque et de l'Edition Musicale (Internationalt Marked for Plader og Musikudgivelse)
Konsortiet Fair MusE
PEARLE
SGAE, Sociedad General de Autores y Editores de España (Det Spanske Selskab for Ophavsmænd og Udgivere)
Warner Music Station Madrid
Promusicae, Productores de Música en España (Spanske Musikproducenter)
AIE, Asociación de Artistas Intérpretes o Ejecutantes de España (Den Spanske Forening for Udøvende Kunstnere)
PRSforMusic: Mechanical-Copyright Protection Society & Performing Right Society (britisk sammenslutning til håndhævelse af ophavsrettigheder i musikbranchen)
Digital Music Europe
Spotify
Apple Music
Amazon
Google Youtube
Sony Music Entertainment
Universal Music Group
European Coalitions for Cultural Diversity
Métamusique
Music Rights Awareness Foundation (Fonden til Bevidstgørelse om Musikrettigheder)

Salt
Pivotaleconomics.com

Ovenstående liste er udelukkende udarbejdet på ordførerens ansvar.

OPLYSNINGER OM VEDTAGELSE I KORRESPONDERENDE UDVALG

Dato for vedtagelse	28.11.2023
Resultat af den endelige afstemning	+: 23 -: 3 0: 1
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Asim Ademov, Andrea Bocskor, Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Tomasz Frankowski, Chiara Gemma, Catherine Griset, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Irena Joveva, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Niklas Nienaaß, Marcos Ros Sempere, Monica Semedo, Andrey Slabakov, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	João Albuquerque, Ibán García Del Blanco, Łukasz Kohut, Marcel Kolaja, Emmanuel Maurel, Wolfram Pirchner, Rob Rooker

ENDELIG AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB I KORRESPONDERENDE UDVALG

23	+
ID	Catherine Griset
NI	Andrea Bocskor
PPE	Asim Ademov, Tomasz Frankowski, Wolfram Pirchner, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
Renew	Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Irena Joveva, Monica Semedo
S&D	João Albuquerque, Ibán García Del Blanco, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Petra Kammerevert, Lukasz Kohut, Marcos Ros Sempere
The Left	Niyazi Kizilyürek, Emmanuel Maurel
Verts/ALE	Niklas Nienab

3	-
ECR	Rob Rooken, Andrey Slabakov
Verts/ALE	Marcel Kolaja

1	0
ECR	Chiara Gemma

Tegnforklaring:

+ : for

- : imod

0 : hverken/eller